Bijeenkomst participatie kernraden Recycleplan 17 februari 2021

Aanwezigen:

Namens gemeente:	dhr. D. Kuipers
	Mevr. M. Laan-Steltenpool
Namens HVC:	dhr. M. Bakker
	Mevr. M. Brieffies-Bielsma
Namens Buiten Organisatieadvies:	dhr. H. Mogezomp

Kernraad	Deelnemer
Andijk	Dhr. G. van Keulen
Hauwert	Dhr. P. Baars
	Dhr. J. Kempenaar
Medemblik	Dhr. R. Boekel
	Dhr. D. Appel
Midwoud-Oostwoud	Dhr. D. Dekker
Nibbixwoud	Dhr. R. Bakker
Onderdijk	Dhr. J. Lakeman
Opperdoes	Dhr. K. Smit
Twisk	
Wervershoof	Dhr. D. Grooteman
Wognum	Dhr. P. Koopman
Zwaagdijk-West	Mevr. C. Dekker
	Dhr. R. Tigchelaar

Noot vooraf: meerdere kernraden geven aan dat zij nog niet met hun achterban hebben kunnen overleggen. De inbreng is om die reden op persoonlijke titel.

Recycleplan

Het Recycleplan is de naam van het nieuwe afvalbeleidsplan. De gemeente onderzoekt hierin de mogelijke invoering van een recycle-tarief. De gemeenteraad heeft besloten inwoners en kernraden actief bij dit onderwerp te betrekken. Om hier invulling aan te geven, is deze bijeenkomst voor de kernraden georganiseerd en ontvangen de 2.500 inwoners een enquête.
In de bijgevoegde presentatie staat:

- Waarom de gemeente het recycle-tarief onderzoekt
- De uitleg van het recycle-tarief
- Het proces van het Recycleplan

Vragen en antwoorden

- Wordt er per huishouden of per inwoner afgerekend? Per huishouden. Reactie: per inwoner is eerlijker.
- Wordt er per kilo afgerekend of het aantal keren dat je restafval aanbiedt? Per keer dat je restafval aanbiedt.
- Als het per keer is, wordt de bak dan niet te zwaar (kunnen de inwoners de bak dan nog wel tillen en krijgt de vuilniswagen hem dan wel gelift? Ja, de bakken worden inderdaad zwaarder, maar niet te zwaar.
- Komt er dan niet meer stankoverlast in de zomer? Goed afval scheiden helpt stankoverlast te voorkomen. Het meeste stankoverlast wordt veroorzaakt door etensresten, deze horen in de bak aan huis voor gft en etensresten, die 1x per 2 weken wordt geleegd. In het oosten van

het land heeft men dit systeem al jaren en zet men gemiddeld 5-7 keer per jaar de bak aan de weg.

- Ik gebruik een plastic zak in mijn restafvalbak om stank tegen te gaan. Hoe staat men hier tegenover? Dit is dan namelijk toch weer plastic in het restafval? Om een hygiënische bak te houden is het prima om containerzakken, vuilniszakken en pedaalemmerzakken te gebruiken.
- Verdwijnt de kleine grijze bak? Dat hoeft niet, er zijn gemeenten waar twee verschillende tarieven voor de grijze bak zijn: een tarief voor de kleine bak en een tarief voor de grote bak.
- Hoe wordt de afvalstoffenheffing door de gemeente bepaald? De afvalstoffenheffing wordt bepaald aan de hand van de kosten die de gemeente maakt voor de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Deze mag maximaal kostendekkend zijn, er mag dus geen winst over worden gemaakt.
- Waarom wordt er niet gebruik gemaakt van een papieren enquête? Een digitale enquête heeft als voordeel dat de antwoorden snel beschikbaar zijn en er kunnen geen fouten bij het overnemen van de antwoorden worden gemaakt. Verder wordt bij de enquête ook het filmpje met de uitleg over het recycle-tarief getoond, dit kan niet met een papieren versie.
- Hoe komt de afvalstoffenheffing met het recycletarief er uit te zien? Dit moet nog door de gemeente worden bepaald. In den lande zie je dat het vaste deel tussen de 70-80% van de afvalstoffenheffing ligt en het variabele deel tussen de 20-30% van de heffing.
- Hoe wordt voorkomen dat anderen restafval in jouw bak deponeren? Sociale controle en handhaving. Daarnaast maakt goede communicatie en voorlichting (waaronder afvalcoaching) dat steeds meer mensen hun afval goed kunnen scheiden en dus minder restafval overhouden.
- Wat is het doel van de gemeente mbt de totale hoeveelheid restafval per persoon per jaar? Onder de 100 kilo per inwoner per jaar (zie presentatie)
- Blijft het afval naar de stort brengen gratis? En wordt er dan niet meer afval naar de stort gebracht? Het voorstel naar de gemeenteraad is om het brengen van grof afval naar het afvalbrengstation gratis te houden. We verwachten niet meer afval bij het afvalbrengstation, er mag immers alleen grof huishoudelijk afval worden gebracht en dus geen fijn huishoudelijk restafval.
- Hoe doen we het als Medemblik / West-Friesland? We scheiden ons afval toch al beter dan in de Randstad? In Medemblik scheiden we het afval inderdaad beter dan in gebieden waar men niet de mogelijkheid heeft om meerdere bakken aan huis te zetten. We zitten nu op 161 kilo restafval per persoon per jaar, doelstelling van de raad is om onder de 100 kilo restafval per persoon per jaar te komen. Dit doel is gelijk aan de landelijke VANG-doelstelling (VANG staat voor Van Afval Naar Grondstof) voor 2020. Dit is haalbaar, van de 161 kilo restafval is 134 kilo fijn restafval. Van deze 134 kilo in de grijze bak is slechts 28 kilo echt restafval. Het overgrote deel betreft dus nog waardevolle grondstoffen die we kunnen hergebruiken.
- Wat is de winst met het recycle-tarief, inwoners scheiden hun afval toch al? Zonder prijsprikkel gaan mensen niet beter hun afval scheiden. En de verbrandingsbelasting voor het restafval stijgt de komende jaren. Bij veel restafval gaan inwoners dat dus zeer waarschijnlijk voelen in hun portemonnee. Om te zorgen voor een stabiele of dalende afvalstoffenheffing is het belangrijk om de doelstelling van 100 kilo per persoon per jaar te halen.
- Kan er niet op een andere manier efficiënter (en daardoor goedkoper) worden ingezameld, bijvoorbeeld door gft en etensresten in de winter minder op te halen? Door het minder ophalen van gft en etensresten wordt de hoeveelheid restafval niet minder. Het restafval is de dure afvalstroom en wordt alleen meer duurder door de stijgende landelijke verbrandingsbelasting. Andere afvalstromen leveren geld op. Om lagere afvalkosten te krijgen, moet er minder restafval worden ingezameld.
- Verandert de afvalkalender? Nee, deze verandert niet. HVC komt nog net zo vaak langs, maar de inwoner bepaalt zelf hoe vaak de grijze bak wordt geleegd.

- Wat zijn de nadelen van het recycle-tarief? Personen die veel restafval hebben en het gedrag niet willen veranderen zullen een hoger bedrag aan afvalstoffenheffing kwijt zijn.
- Hoe staat men in de andere West-Friese gemeenten tegenover het recycle-tarief? Alle West-Friese gemeenten onderzoeken het recycle-tarief. Koggenland heeft recent besloten het recycle-tarief nog niet in te voeren. Opmeer, Stede Broec en Drechterland lopen gelijk met Medemblik. In Hoorn en Enkhuizen zal een eventuele invoering van het recycle-tarief iets langer duren vanwege de complexe binnenstad.
- Hoe gaat de gemeente om met wijken waar nu nog geen rolcontainers zijn? Wanneer het recycle-tarief wordt ingevoerd, zorgen we er voor dat ook deze groep inwoners hun afval kan scheiden. In de meeste van deze wijken zullen inwoners een ondergrondse container in de wijk voor het restafval krijgen. Dit aangevuld met een verzamelcontainer voor het gft en etensresten.
- Worden de bedrijven die veel zwerfafval veroorzaken (fastfoodketens) hierop aangesproken door de gemeente? Zijn er afspraken met deze bedrijven? De buitendienst van de gemeente geeft aan dat er binnen de bebouwde kom weinig tot geen zwerfafval van dergelijke bedrijven is. Buiten de bebouwde kom is het geen gemeentelijke verantwoordelijkheid. De provinciale weg is in beheer van het Hoogheemraadschap, zij zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de weg inclusief het zwerfafval.

<u>Ervaringsverhaal mevrouw Kool</u>
Mevrouw Kool heeft hiervoor in Deventer gewoond, hier werken ze al ongeveer 10 jaar met het recycle-tarief. Ze woonde in een appartementencomplex, daar hadden ze als bewoners een rooster wie wanneer de groene bakken aan de weg moest zetten. Ze heeft goede ervaringen met het recycle-tarief, ze deelt graag haar connecties, zodat we kunnen leren van Deventer.

<u>Hoe staat u als kernraad tegenover het recycle-tarief?</u>
- Angst voor zwerfafval en voor vervuiling in de bakken aan huis voor gft en etensresten en voor plastic, blik en drinkpakken. Reactie: communicatie, afvalcoaching, monitoring en handhaving zijn essentieel wanneer het recycle-tarief wordt ingevoerd. Noordoostpolder is als eerste HVC-gemeente over op dit systeem per 1 januari dit jaar. Hier is de eerste ronde gewerkt met afvalcoaches, die o.a. ook in de bakken hebben gekeken. Zeer vervuilde bakken worden dan niet geleegd. Het gaat dan vaak met name om het buitengebied, waar bijvoorbeeld bedrijfsafval, zoals landbouwfolie, in de bakken aan huis voor plastic, blik en drinkpakken wordt gegooid. In één ronde in de Noordoostpolder werden 70 bakken niet geleegd. Er kwamen echter maar 4 klachten binnen, omdat mensen meestal zelf ook wel weten dat ze verkeerd afval in de bak hebben gedaan.
- Inwoners staan aarzelend tegenover veranderingen. Komt deels door gebrek aan goede informatie en kennis. Daar is nog een hoop te winnen. Hoe gaan we het administratief bijhouden? Er zitten chips in de bak om dit bij te houden, in de HVC-app kunnen inwoners dan zien hoe vaak ze de restafvalbak aan de weg hebben gezet. Ditzelfde systeem geldt bij ondergrondse containers. Hier wordt gewerkt met een pasje. Dit pasje registreert hoe vaak een zak is aangeboden. HVC kan daarbij zien of een aanbieding wel, of niet is geslaagd (de klep kan bijvoorbeeld 2x geopend zijn, omdat de zak of klep klemt: HVC ziet dan dat er maar 1x geteld moet worden).
- Argumenten om het niet te doen: meer zwerfafval, stank in de zomer en solidariteit. Er is maatwerk nodig voor gezinnen die het minder hebben.
- Wat zien gemeente en HVC zelf als nadelen? Op korte termijn zijn de aandachtspunten al genoemd. Ervaringen elders in het land leren dat deze neveneffecten meevallen. Op de lange termijn zal de slechte afvalscheider het merken in zijn/haar portemonnee.

Aandachtspunten

We gaan uit van het goede in de mens, maar vanuit de ervaringen in andere gemeenten kennen we de foefjes. We hebben oog voor dumpingen en het gooien van restafval in bijv. de bak aan huis voor gft en etensresten.

Aandachtspunten vanuit de gemeente en HVC: bij de invoering van het recycle-tarief zijn de volgende zaken essentieel voor een succesvolle invoering: goede communicatie richting inwoners, monitoring (hoe gaat het afvalscheiden, zijn er meer dumpingen etc), afvalcoaching, handhaving bij overtredingen.

Welke aandachtspunten wilt u als kernraad aan ons meegeven?

- in Deventer betaalde je € 4 euro per keer voor het aanbieden van restafval. Dit is te veel;
- in Deventer werden de plastic afvalzakken aan de wijkcontainer gehangen. In deze zakken zitten vaak verpakkingen voor etenswaar en dat trekt ongedierte aan.
- bang voor toename zwerfafval en dat vrijwilligers geen zwerfafval meer willen opruimen. Reactie mevrouw Kool n.a.v. haar ervaring in Deventer: hier kunnen de vrijwilligers bellen naar de gemeente, zij halen de zwerfafvalzakken vervolgens op. Vrijwilligers moeten gestimuleerd worden en niet gedemotiveerd omdat zij het zwerfafval niet kwijt kunnen of hier voor moeten betalen.
- bang dat inwoners hun restafval in de bak aan huis voor gft en etensresten of voor plastic, blik en drinkpakken stoppen. Dit leidt tot vervuiling.
- Angst dat anderen hun huisvuil in je bak stoppen, mogelijkheid afgesloten bakken.
- Gezinnen met kinderen in de luiers en inwoners met medisch restafval.
- De gemiddelde inwoner staat aarzelend ten opzichte van veranderingen.
- Opletten dat het recycle-tarief niet leidt tot hogere tarieven voor de inwoner. Ook kijken hoe de inzameling goedkoper kan. Is HVC wel zo efficiënt?

Wat is er volgens u als kernraad nodig om het recycle-tarief succesvol in te kunnen voeren?

- Draagvlak en goede communicatie (o.a. rekenvoorbeelden voor inwoners en informatie over recycle-tarief)
- Het zou helpen als duidelijk wordt wat wel en wat niet in de bak aan huis voor plastic, blik en drinkpakken mag worden gedeponeerd. HVC start eind februari weer een campagne over wat er wel en niet in deze bak thuishoort. Verder kunnen via de HVC-app producten worden gefotografeerd en gescand om te zien waar welke verpakking in thuishoort.
- Het zou overzichtelijk worden als er een tabel komt met een prijs per keer (grote /kleine container).
- Meer duidelijkheid over financieel plaatje voor de inwoners.
- Voordelen voor de inwoners duidelijk in kaart brengen en communiceren.